

Επιστημονικός Σταθμός Αντικυθήρων

Η ιδέα έγινε επίσημη πρόταση το 1997. Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία πρότεινε στην Κοινότητα Αντικυθήρων τη δημιουργία στο νησί Επιστημονικού Σταθμού με σκοπό:

1. Τη μελέτη της μετανάστευσης των πουλιών με τη μέθοδο των δακτυλιώσεων (και με άλλες μεθόδους).
2. Τη μελέτη της μετανάστευσης των αρπακτικών πουλιών.
3. Τη μελέτη της αναπαραγωγής των ειδών που φωλιάζουν και ιδιαίτερα του παγκοσμίως σημαντικού πληθυσμού του Μαυροπετρίτη.
4. Τη μελέτη της αναπαραγωγής των θαλασσοπουλιών που φωλιάζουν στα Αντικύθηρα και τις γύρω νησίδες.

Επίσης, σκοπός είναι και η φιλοξενία και άλλων επιστημόνων περιβάλλοντος με διαφορετικό γνωστικό αντικείμενο όπως η μελέτη των φυτών και της βλάστησης του νησιού, η μελέτη της μετανάστευσης από την περιοχή των διαφόρων θαλασσιών θηλαστικών (φάλαινες, δελφίνια) κ.λπ.

Το 1997, η Κοινότητα Αντικυθήρων παραχώρησε στην Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία (ΕΟΕ) το παλαιό Δημοτικό Σχολείο του νησιού με σκοπό τη μετατροπή του σε Επιστημονικό Σταθμό. Η ΕΟΕ, με οικονομική χορηγία από το «Ίδρυμα Λεβέντη», προχώρησε στην εκ θεμελίων ανακαίνιση του παλαιού σχολείου και σήμερα ο χώρος αυτός δεν θυμίζει σε τίποτα το παρελθόν. Ένα πανέμορφο κτίριο, άψογα αναρμονισμένο τόσο με το φυσικό περιβάλλον όσο και με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική, είναι έτοιμο να δεχτεί επιστήμονες από την Ελλάδα και όλη την Ευρώπη με σκοπό την έρευνα και μετανάστευσης των πουλιών στα Αντικύθηρα.

Σύμφωνα με την ΕΟΕ, το νησί των Αντικυθήρων από ορνιθολογικής πλευράς βρίσκεται σε μία μοναδική γεωγραφική θέση, σταυροδρόμι για πολύ μεγάλους αριθμούς μετανάστευτικών πουλιών, ενώ παράλληλα φιλοξενεί εκατοντάδες ζεύγη Μαυροπετρίτη ή Βάρβακα (*Falco Eleonorae*) που αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 10% του παγκόσμιου πληθυσμού και θεωρείται μια από τις μεγαλύτερες αποικίες του είδους στον κόσμο. Επίσης, το νησί συγκεντρώνει μεγάλο αριθμό αρπακτικά πουλιά, και σε πληθυσμό και σε είδη, καθώς και πολλά άλλα είδη πουλιών (έχουν καταγραφεί περισσότερα από 200 είδη). Κατά τη διάρκεια των δύο μεταναστευτικών περιόδων (άνοιξη και φθινόπωρο) αλλά και τους χειμῶνες νιάτικους μήνες το νησί δέχεται ένα τεράστιο αριθμό πουλιών που μεταναστεύουν από τις περιοχές διαχείμασης στις περιοχές αναπαραγωγής την άνοιξη και αντίστροφα το φθινόπωρο. Κατά τη διάρκεια του χειμῶνα, μεγάλος αριθμός πουλιών ξεχειμωνιάζει στο νησί, ενώ πολλά επίσης είναι τα πουλιά που δέχεται σε περιόδους παρατεταμένης κακοκαιρίας. Έτσι, στα Αντικύθηρα υπάρχει μια μοναδική ευκαιρία να παρατηρηθούν συγκεντρωμένα αυτά τα πουλιά προτού σκορπίσουν ξανά και με τον τρόπο αυτό να υπολογιστεί ως γυνικές γρήγορα ο πληθυσμός τους.

Η ΕΟΕ (που είναι ο συνεργάτης του BirdLife International στην Ελλάδα) έχει θέσει ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για τις δραστηριότητες της στα Αντικύθηρα. Το κτίριο που στεγάσει τον επιστημονικό σταθμό Αντικυθήρων είναι ήδη έτοιμο. Η πρώτη επίσημη αποστολή δακτυλιώσεων πραγματοποιήθηκε στο νησί το Μάιο, ενώ έχουν προηγηθεί αρκετές επίσημες αποστολές από το 1992 μέχρι σήμερα (τον Αύγουστο

προγραμματίζονται και τα επίσημα εγκαίνια του Σταθμού (στην εορτή του πολιούχου Αγίου Μύρωνα, στις 17 Αυγούστου), ενώ κατά το διάστημα Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2003 θα γίνει η πρώτη ερευνητική καταγραφή του πληθυσμού του Μαυροπετρίτη. Θα ακολουθήσουν η ολοκλήρωση κάποιων παράλληλων υποδομών (αποθήκες, παρατηρητήριο για αρπακτικά κ.λπ.) και η δεύτερη αποστολή δακτυλιωτών το φθινόπωρο 2003.

Η ΕΟΕ προγραμματίζει ο Σταθμός των Αντικυθήρων να γίνει Εκπαιδευτικό Κέντρο Δακτυλιωτών, το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα ελάχιστα στην Ευρώπη. Απαραίτητη είναι η δημιουργία υποδομών φιλοξενίας σε συνεργασία με την τοπική Κοινότητα, κάτι το οποίο ήδη προχωρά με γοργούς ρυθμούς. Από την αρχή λειτουργίας του Σταθμού, η ΕΟΕ θα έρθει σε επαφή με ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια για την αποστολή στο νησί διάφορων επιστημόνων αλλά και φοιτητών.

Με παρότρυνση της ΕΟΕ προς το «Ίδρυμα Λεβέντη» θα καταβληθεί προσπάθεια για την ανακαίνιση και αναπαλαίωση παλαιών κτισμάτων του νησιού, χαρακτηριστικών της τοπικής αρχιτεκτονικής (π.χ. ανεμόμυλοι, νερόμυλος, παραδοσιακές οικίες του περασμένου αιώνα κ.λπ.). Στη συγκεκριμένη προσπάθεια, πολύτιμη θα είναι και η βοήθεια της «Ελληνικής Εταιρείας» ενός μη κυβερνητικού οργανισμού που ασχολείται με την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς (www.ellinikietairia.gr).

Το νησί έχει ενταχθεί στο Δίκτυο Προστατευόμενων Περιοχών NATURA 2000 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχει χαρακτηριστεί ως Ζώνη (Περιοχή) Ειδικής Προστασίας (Special Protected Area) από την ΕΟΕ και το BirdLife International χαρακτηριζόμενη ως Ειδική Περιοχή για τα πουλιά (Important Bird Area) στην Ελλάδα αλλά και πανευρωπαϊκά. Επίσης, το νησί ανήκει στον Ειδικό Τόπος Κοινοτικού Ενδιαφέροντος (proposed Site of Community Interest - (pSCI) - GR300000 - "Anafikaria, Prassonisi and Lagouvardos islets").

Η δημιουργία αυτού του επιστημονικού Σταθμού στα Αντικύθηρα είναι πολύ σημαντική για το μικρό νησί για πολλούς λόγους. Ο Σταθμός αυτός θα είναι ο πρώτος στην Ελλάδα και ένας από τους σημαντικότερους της Ευρώπης και αυτό που τον καθιστά την πρωτοβουλία της ΕΟΕ ιδιαίτερα σημαντική για το μέλλον του νησιού. Με την παρουσία αρκετών μελετητών - επιστημόνων από την Ελλάδα και τις χώρες της Ευρώπης (αλλά και παγκόσμια) καθόλη τη διάρκεια των 2 μεταναστευτικών περιόδων (Μάρτιος - Οκτώβριος), τα Αντικύθηρα θα μετατραπούν σε ένα πανευρωπαϊκό σημείο ενδιαφέροντος για τις περιβαλλοντικές επιστήμες (Πανεπιστήμια, περιβαλλοντικοί οργανισμοί, επιστημονικοί φορείς κ.λπ.). Παράλληλα, η ύπαρξη αυτού του Σταθμού πάνω στο νησί θα ενισχύσει και την τουριστική δραστηριότητα και θα γίνει η βάση για τη διατήρηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων που υπάρχουν στα Αντικύθηρα (μελισσοκομία, αμπελουργία, κ.λπ.).

Οι κύριοι παράγοντες που επιβάλλουν τη δημιουργία του Σταθμού στα Αντικύθηρα. Σίγουρα ο ένας είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος του νησιού, ο δεύτερος και σημαντικότερος είναι η συνέχιση της έρευνας του ανθρώπου πάνω σε αυτό...

Στράτος Χαρχαλάκης

Ιστορία
(Ενα)

(συνέχεια από σ

Στράτων, ο και
λιμένος της Δολ
γνωστή εις τη
πυραμίδων, εκ
λιμένος, εστη
πορίου λίθου. Γ
άλσος του Ηφα
εορτάς, πας δε κ
επρόφθανε να
εισέλθω εντός

Προ του ναού
με πυραμίδας
έκαμον διαφό
θεάτρου υπήρχ
και φυτά. Επί
άτινα εθήρευο
Ηφαίστου.

Περί του πρ
αναφέροντες
της Δολόπης
Πελοποννήσου
αυτήν, καταστ
λέγουσιν ότι ο
ήρηκωσαν αυτ
Είχον τότε
επιγραφὴν «ἱρ
συνίσταται ὅτι
λαίμου των. Ε
νομίσματα χρ
Σατύρου, ονο
έφερον σημει
«Κρησέα».

Φ
Αλωσις τι

Το φρούρι
υπήρχε ναός
απόστειν 25
υπήρχε επίσης
άσπρα και μα
των Κρητών
δεσποτήριον
εις τον λιμέν
Δολόπων. Ο
εις αυτήν κατ
Το φρούρι
των Ρωμαίων
των Δρυόπων
αντέστησαν
εκ του λόφου
τους επολιόρ
Οι κατακτ
νικηθέντας
σκλάβους κα
ούτω έρημο
Καίσαρος.
Κατά το
μετέβαινον
εκείνην συν
περιοδεύων
επί Καίσαρο
Εις Ηφαίσ